

Datum: 6. 3. 2008

SPOROČILO ZA JAVNOST

MINISTRSTVO PREDSTAVILO UKREPE ZA ZMANJŠANJE POSLEDIC SUŠE

Ljubljana, 6. 3. 2008 – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je danes skupaj s strokovnjaki predstavilo priporočila za preventivne tehnološke ukrepe za zmanjšanje posledic suše. Gre za eno od preventivnih aktivnosti ministrstva z namenom zmanjšanja škode v kmetijstvu. Predstavljeni ukrepi prilagajanja kmetijskih tehnologij na klimatske spremembe in tehnološka navodila za pridelavo najpomembnejših kmetijskih rastlin bodo izšle konec marca tudi v posebni brošuri. Suša trenutno ni zavarovaljiva naravna nesreča, vendar ministrstvo izvaja vse potrebne aktivnosti, da bi do tega prišlo.

Kmetijstvo se v sodobnem času sooča s podnebnimi spremembami in se bo moralo nanje tudi prilagoditi. Ministrstvo je v zadnjem letu aktivno pristopilo k reševanju problemov naravnih nesreč v kmetijstvu. V letu 2006 je pričelo s sistemom zavarovanja kmetijskih pridelkov, pri katerem država sofinancira do 50 odstotkov zavarovalne premije. Lani je ministrstvo tudi razširilo nabor možnega zavarovanja kmetijskih pridelkov, obenem pa povečalo višino sredstev namenjeno za sofinanciranje zavarovanj.

Suša ni samo kmetijski ampak nacionalni problem, ki ga je potrebno reševati strokovno in interdisciplinarno. Ministrstvo usmerja svoje aktivnosti v letu 2008 predvsem v ukrepe prilagoditve na sušo, saj ta predstavlja **največjo škodo** v kmetijstvu. **Suše ne moremo preprečiti, lahko pa se nanjo pripravimo** tako, da izbiramo vrste rastlin in kmetijskih dejavnosti, ki so manj ranljive, izbiramo območja, ki so manj izpostavljeni in uporabljamo tehnologijo, ki omogoča zadržati vodo v tleh.

Priporočene sorte kmetijskih rastlin prilagojene na sušo

Na področju sortnih poizkusov imamo v Sloveniji že nekaj izkušenj s pridelavo v Pomurju, vendar pa bo potrebno v prihodnje intenzivneje pristopiti k iskanju novih sort, ki bodo primernejše za sušna rastišča v Sloveniji.

Pridelavo koruze, ki je ena od najpomembnejših kmetijskih kultur, **bi lahko nadomestili s primernimi sortimenti rastlin iz rodu *sorghum* (sirek)**. Proso bi lahko bila tudi alternativna poljščina za pridelavo kakovostne voluminozne krme, možno ga je tudi silirati kot celo rastlino.

Da povečamo delež humusa v tleh je potrebno **nujno uvesti poletno ozelenitev**, in sicer **oljno ogrščico** in **belo gorjušico**, ki v zelo kratkem času po žetvi ozimnih žit dasta obilen pridelek zelinja za zeleni podor.

Ukrepi prilagajanja kmetijskih tehnologij na klimatske spremembe

S pravilno **predsetveno obdelavo** tal, izbiro **kolobarja** in s povečanjem **humusa** v tleh lahko pridelovalci sami veliko pripomorejo k boljši preskrbljenosti tal z vlago. Osnovno vodilo spomladanske obdelave je **ohraniti zimsko vlago in preprečiti erozijo**.

Zaradi klimatskih sprememb bomo v bodoče prisiljeni **opuščati klasično konvencionalno oranje in preiti na konzervirajočo obdelavo**, katere osnovni namen je ohranjanje organske snovi, vlage in hranil v gornjem sloju ornice ter preprečevanje erozije.

Navodila za sajenje krompirja ter pridelavo zelenjadnic in koruze

Krompir sadimo v najboljša globoka, srednje težka rodovitna tla z urejenim vodno-zračnim režimom. Na plitvejših peščenih tleh in na območjih z manj padavinami krompir namakamo. Sadimo zgodnejše sorte in sorte, ki tvorijo manjše število debelejših gomoljev. Rezanje semenskih gomoljev pred saditvijo je lahko pomemben ukrep proti suši, čeprav ga zaradi možnosti prenosa bolezni v običajnih razmerah ne priporočamo. To je samo nekaj ukrepov katere lahko pridelovalci upoštevajo ob pojavu suše.

Zelenjadnice so zelo občutljive že na krajše pomanjkanje vode, ki negativno vpliva tako na količino kot na kakovost pridelka. Zato jih pridelujemo na območjih, kjer je mogoče zagotoviti zadostno oskrbo z vodo. Pri tem si moramo pogosto pomagati z namakanjem. Gojimo vrste in sorte s krajšo rastno dobo, saj potrebujejo manj vode, zastiramo tla, zatiramo plevel, rastline in tla zaščitimo pred vetrom.

Koruza je poljščina, s katero je pridelovanje krme v naših rastnih razmerah najbolj gospodarno. Vzrok je v zelo velikem potencialu za pridelek hranilnih snovi in energije ter v cenenosti pridelave. Z vidika zdravstvenega stanja koruze je pomembno, da monokulturo ali dvopolje z žiti prekinemo vsaj na tri ali štiri leta, izberemo na sušo manj občutljive hibride koruze in opravimo zgodnjo setev kakovostnega semena. V sušnih razmerah se priporoča zgodnejše dognojevanje z dušikom, da lahko preraste plevel.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano skupaj s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenija in Kmetijskim inštitutom Slovenije pripravlja celovita strokovna priporočila za kmete z namenom prilagajanje na klimatske spremembe. **Priročnik s to vsebino bo izšel konec marca.**

* * *

Dodatno, obsežnejše gradivo za medije na spletni strani ministrstva:

- http://www.mkgp.gov.si/si/novinarsko_sredisce/novinarske_konference/